

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของเรื่อง

เนื่องจากกฎหมายรัฐธรรมนูญของราชอาณาจักรไทยทุกฉบับ แม้ฉบับที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันก็ตาม ได้ระบุความสำคัญของอาณาเขตไว้อย่างชัดเจนว่า "ราชอาณาจักรไทยเป็นอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกไม่ได้"¹ ฉะนั้น การดำเนินการใดๆ ก็ตาม เพื่อแบ่งแยกดินแดนของราชอาณาจักรไทย ถือได้ว่าการล้มล้างรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ เป็นการทำลายอำนาจอธิปไตยโดยแห่งรัฐ ทั้งนี้ ประมวลกฎหมายอาญา ก็ได้ระบุชัดว่าการแบ่งแยกดินแดนเป็นความผิดในข้อหา "กบฏต่อแผ่นดิน" ซึ่งมีโทษรุนแรงสูงสุดถึงขั้นประหารชีวิต²

การก่อการร้ายรูปแบบต่างๆ หลากรูปแบบ เช่น การวางระเบิดสถานรถไฟ การใช้อาวุธปืนยิงขบวนรถไฟ การเผาโรงเรียน การเรียกค่าคุ้มครอง เป็นต้น ที่เกิดขึ้นในชายแดนภาคใต้โดยมากมีจุดมุ่งหมายชัดเจน คือ "การแยกแยกดินแดน" ขบวนการเหล่านี้มีลักษณะ จัดตั้งองค์การขึ้นอย่างเป็นระบบ มีเป้าประสงค์หลัก คือ แยก 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งได้แก่ บัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล และสงขลาบางส่วน ออกจากการปกครองของราชอาณาจักรไทย แล้วจัดตั้งเป็นรัฐอิสระที่ปกครองตนเอง แยกขาดจากอำนาจอธิปไตยของราชอาณาจักรไทย ขบวนการก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดนได้เกิดขึ้นมาตั้งแต่ พ.ศ. 2490 เป็นต้นมา รัฐบาลไทยได้ต่อสู้กับขบวนการก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดนนี้มาแล้วไม่น้อยกว่า 40 ปี ได้ทุ่มเททรัพยากรและงบประมาณไปเป็นจำนวนมหาศาล

---

¹รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พ.ศ. 2534 มาตรา 1

²ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 113, 114

และ เนื่องจากปัญหาชายแดนภาคใต้เป็นปัญหาที่มีลักษณะ เฉพาะพิเศษ รัฐก็ได้กำหนด นโยบายและงบประมาณพิเศษเฉพาะขึ้น สำหรับใช้เฉพาะจังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้น³ โดยเฉพาะ ในปี พ.ศ. 2535 - 2537 ความต้องการงบประมาณของจังหวัดชายแดน ภาคใต้ มีจำนวน 15,000 ล้านบาท⁴ นอกจากนี้นโยบายเฉพาะที่ใช้เฉพาะพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้ซึ่งเรียกว่า "นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2537-2541)"⁵ ก็ยังคงใช้ เร่งรัดและติดตามผลอยู่ตลอดเวลาจนถึงปัจจุบันนี้

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารัฐจะให้ความสนใจปัญหาชายแดนภาคใต้เป็นพิเศษเฉพาะ และดำเนินการแก้ไขมาโดยตลอด จนกระทั่งการปราบปรามโจรคอมมิวนิสต์มลายา (จคม.) ในภาคใต้ สามารถดำเนินการได้อย่างประสบผลสำเร็จ ซึ่งทั้งขบวนการและแนวร่วมได้ สลายตัวไปเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย จนถือได้ว่าโจรคอมมิวนิสต์มลายาได้หมดสิ้นไปจาก ภาคใต้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 เป็นต้นมาแล้วก็ตาม⁶ แต่ปัญหาขบวนการก่อการร้าย แบ่งแยกดินแดนก็หาได้หมดไปไม่ กลับเหมือนคลื่นใต้น้ำที่รอวันที่จะซัดฝั่งให้พังทลายอยู่ตลอดเวลา พลโท กิตติ รัตนะฉายา แม่ทัพภาค 4 ก็ได้ให้สัมภาษณ์ยืนยันออกมาอย่างชัดเจนถึงว่า ขบวนการก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดนในจังหวัดชายแดนภาคใต้หาได้หมดสิ้นไปไม่⁷ ยังคงมีอยู่

³ อารง สุทธศาสตร์, ปัญหาความขัดแย้งในจังหวัดภาคใต้ โครงการ ทำหนังสือเพื่อเผยแพร่ข้อเท็จจริงในสังคมไทย (กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2519), หน้า 3.

⁴ เอกสารวิชาการของ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนา จังหวัดชายแดนภาคใต้ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดยะลา เมษายน 2536.

⁵ เอกสารวิชาการของ สภาความมั่นคงแห่งชาติ สิงหาคม 2537. (อัดสำเนา)

⁶ ชาญ ลีลานนท์, อุทกกรรมทางการเมือง (กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์ การพิมพ์, 2537), หน้า 118.

⁷ พลโท กิตติ รัตนะฉายา แม่ทัพภาค 4 บรรยายพิเศษในการสัมมนาผล การปฏิบัติงานรอบ 6 เดือนของสำนักงานตำรวจภาค 9 วันที่ 4 สิงหาคม 2537.

และพร้อมที่จะปฏิบัติภารกิจารร้ายตลอดเวลา และยังมีหน้าที่ต้องการงบประมาณจำนวนมากในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว⁸

ถึงแม้ขบวนการก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดนในปัจจุบัน ยังคงมีการเคลื่อนไหวอยู่ก็ตาม แต่ก็ได้เปลี่ยนแปลงสภาพ โครงสร้าง ยุทธวิธีในการต่อสู้ไปจากเดิมมาก ขบวนการบาริซัน ริโวลูชัน เนชั่นแนล (บีอาร์เอ็น) ซึ่งเคยนิยมแนวทางอิสลามมิกสังคมนิยม ได้อ่อนกำลังลงหันมาเข้าร่วมกับแนวทางขององค์การปลดปล่อยอิสลามรัฐปัตตานี(ขบวนการพูโล) และบางสายข่าวยังเชื่อไปถึงว่า "บีอาร์เอ็น" ได้สลายตัวเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของขบวนการพูโลไปอย่างสิ้นเชิงแล้วเมื่อไม่นานมานี้⁹ ขณะนี้ในกลุ่มของขบวนการก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดนขบวนการพูโลน่าจะเป็นองค์การที่ใหญ่และเข้มแข็งที่สุด มีมวลชนและแนวร่วมให้การสนับสนุนมากมาย สงครามระหว่างรัฐบาลกับขบวนการพูโลที่มีมวลชนเป็นแนวร่วมอันไพศาลนี้ขึ้นอยู่กับการมียุทธศาสตร์ที่ถูกต้องเท่านั้น รวมทั้งการมีความเข้าใจและจริงจังต่อปัญหาที่ดำรงอยู่ด้วย¹⁰ และขอบเขตการเคลื่อนไหวด้านมวลชนของ"พูโล"ย่อมเป็นสิ่งที่ประมาทไปไม่ได้เลย ฉะนั้น การศึกษาพิสุจน์ทราบและเข้าใจถึงขบวนการพูโลอย่างแท้จริงและกำหนดยุทธศาสตร์, กลยุทธ์ที่ถูกต้องเพื่อต่อสู้กับขบวนการพูโลจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงเลือกหัวข้อข้อนี้ขึ้นมาเป็นบทวิทยานิพนธ์เพื่อได้ทราบและเข้าใจขบวนการพูโลอย่างแท้จริงเท่าที่จะศึกษารวบรวมองค์ความรู้ได้ ทั้งนี้เพื่อทราบปัจจัยที่สำคัญในการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง รูปแบบ และการดำเนินการต่างๆ ของขบวนการพูโล ทั้งนี้เพื่อจะได้แก้ไขและป้องกันปัญหาได้อย่างตรงจุด ตรงเป้า อันจะก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยขึ้นแก่สุจริตชนทั่วไปใน 5 จังหวัดภาคใต้ อย่างแท้จริงต่อไป

⁸ พลโท กิตติ รัตนะฉายา แม่ทัพภาค 4 ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนในวันที่ 9 สิงหาคม 2537.

⁹ เรืองยศ จันทรศิริ, สถานการณ์และโศกนาฏกรรมภาคใต้ตอนล่าง (กรุงเทพมหานคร: หจก.จิรรัชการพิมพ์, 2535), หน้า 6.

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 7.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ทางการเมืองขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อีสราเอลรัฐปัตตานี
2. เพื่อทราบถึงพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง การจัดองค์การ อุดมการณ์ทางการเมืองขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อีสราเอลรัฐปัตตานี
3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อีสราเอลรัฐปัตตานี
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการสร้างความสงบสุขในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

สมมติฐานการวิจัย

1. ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ขององค์การทุลโให้มีความสำคัญ และเน้นแนวทางการเมืองและสังคม
2. การสนับสนุนจากต่างประเทศ การปฏิบัติการทางทหาร การเมืองภายในประเทศ หลักศาสนาอิสลามและการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนทางโครงสร้างการจัดองค์การ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ขององค์การทุลโ

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้ จะกล่าวถึงเฉพาะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อีสราเอลรัฐปัตตานีเป็นหลัก เว้นแต่เพื่อความได้ทราบดีถึงขอบเขตการก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดนอื่น ๆ จะกล่าวถึงขอบเขตอื่นพอสังเขปไว้ด้วย ในส่วนการวิเคราะห์ได้วิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อีสราเอลรัฐปัตตานี โดยพิจารณาเฉพาะโครงสร้างการจัดองค์การ อุดมการณ์ทางการเมือง ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์เท่านั้น

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ใช้วิธีการวิจัยเอกสารเป็นหลัก ประกอบกับการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้อง และเนื่องจากองค์การปลดปล่อยอิสราห์รัฐปัตตานี เป็นขบวนการก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดน ซึ่งผิดต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญและประมวลกฎหมายอาญาของไทย จึงเป็นองค์การลับหรือองค์การใต้ดิน การให้ได้มาซึ่งข้อมูลจึงจำเป็นต้องอาศัยวิธีการข้างนี้เป็นหลัก โดยเฉพาะของหน่วยราชการอันได้แก่

- สภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.)
- กองทัพอากาศที่ 4 (ทภ.4)
- สำนักงานตำรวจภาค 9 (ตร.ภาค 9)
- สำนักงานตำรวจสันติบาล
- กองบัญชาการผสมพลเรือนตำรวจทหารที่ 43 (พตท.43)
- ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)
- สำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ

ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นทางการ นอกจากนั้นยังศึกษาข้อมูลในภาพกว้างจากตำรา เอกสารต่างๆ ที่เขียนขึ้นในเรื่องการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ รายงานการสัมมนา เอกสารวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสัมภาษณ์บุคคลที่มีความสำคัญในการแก้ไขปัญหาหรือเกี่ยวข้องกับองค์การปลดปล่อยอิสราห์รัฐปัตตานี เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ หัวหน้าตำรวจภาค 9 (ชายแดนภาคใต้) แม่ทัพอากาศ 4 ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และโจรก่อการร้ายที่กลับใจเป็นต้น จากนั้นนำข้อมูลและรายละเอียดต่างๆ มาวิเคราะห์ เพื่อหาเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงในองค์การปลดปล่อยอิสราห์รัฐปัตตานี โดยใช้กรอบของทฤษฎีและแนวที่เกี่ยวข้อง

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบและเข้าใจถึง ความเป็นมาและพัฒนาการทางโครงสร้างการจั
องค์การ ยุทธศาสตร์ทางการเมือง บุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ต่างๆ ขององค์การปลดปล่อย
อิสราห์รัฐปัตตานี
2. ทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับบุทธศาสตร์และกลยุทธ์ของ
องค์การปลดปล่อยอิสราห์รัฐปัตตานี
3. ทำให้ผู้เกี่ยวข้องกับการแก้ไข ปัญหาการเรียกร้องต่อสู้ขององค์การปลด
ปล่อยอิสราห์รัฐปัตตานี ทุกระดับตั้งแต่ ระดับประเทศ คณะรัฐมนตรี ข้าราชการ
ต่างๆ ตลอดจนประชาชนได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง
ตรงจุดมากที่สุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย